

□ ÄLİ ÄSGÄR CÄMRASÎ

Çev. MİNA DOLATHÎ DARABADÎ

بعضی‌لرینگ آفیّ(عقای) هاغادا کلیر BÄZİLÄRİN AKLI HÄĞA'DA KÄLİR

موللا نصرالدین، بالوقوندا کؤچدی واردی بی اوزگه بالوقجا
تیرری‌لیکئه داوام وئردى.

بی نچچه يىلدىكى، بو واروب-کۈچۈم ده كچتى، وارا-وار، خالقىنگ بعضى ايش-
لرى موللاقا خىلى عجيب و اغور كىلدى. بو اغور ايشلرده بىسى بولارتى كى،
موللا كۈردو، بو بالوقجا خالق، بىبىرلە دانىشدقلارىڭ، ننه تىلى
دانىشى يوللار، آمما شادلوق و

غىلىغ كونلرچە، يىريللىكئه، يانى شعر هوقدوقلارى، ننهتىلى
هوقو ما يوللار، بلكى اوزگە تىلىچە هوقوموش يىريللىورلار.

خالقىنگ بو عجيب ايشي موللابن حىسابو فيكيرلىشتىردى. مونىنگ سببىن
بىلمىكىدە سارو، نچچە‌های اونوينگ كىچە-كۈندۈزۈ بى اولدۇ.

بو فيكير موللابن مئينىن ده هونمز ارتى كى، بى كون موللا وارمىش آرتى،
حامامقا، اودا بناشەدى يىريللىلمەكە و اوجا سسلە كۈكۈرتمەكە. بو حالجا
بىدە يادئە تووشۇ كى، مونىنگ بوغزوندا ننه تىلىچە شعر هونھىور، خىلى
داماقلاندى حامام دا نىمە زان ھوندۇ تاشقار.

اوز اوزئە‌هایدى: عجب بار كىلدى، كرهك بى نچچە نفر دوست رفيق بولوغام
بو شعرلىرى اوللارقا هوقيگم بلكى اوللار داق ننهتىلىچە شعرلىركە
قاوالىغىلار و بو تىل كە حورمت ساقلىغىلار. موللا واردى بى نچچە دوست
رفيقغە ننهتىلىچە شعر هوقدو آمما اوللار هنج بو ننه تىلى شعرلىرىن
بىگىنەدىيلر، بوسۇزلرکە قولاق هاسماق ھىشەمە دىلىر. حتى بعضى دوست- رفيق-
لر ھولوندولار موللاقا يايپما يايپمېش، هايديلار كى: بىچارا موللا موفت
پول الکە كلىتمىش يئرینىدە هونموش هار اووموش- آر. سانقاي، پاك ايش-
لر يىمىز ميزان اووموش كى، تئمى تىل ميز جانئە توشموش.

آمما، بو سۈزلىرى موللا بو قولاقىندا آلدى اوبيسى قولاقىندا هيدى، هنج
اونىنگ فيكىرىن و توشونەكىن پوزا بىلمەدى. مونا كۈرە موللا اوزئە
هايدي: ننهتىلى تاتلۇغ اولور، من كرهك بو تىلىنىڭ تاتىن جايىللارقا و
دانوشغولولارقا تاتلانتوروغام.

تيل تاتلانتورماقىنىنگ بى يولو بو لاركى، بو بالوق ننه تىلى آغزىندا بى شعر كىتابى يازىغام، بلکى بالا كاللار و جاوانلار اوئلو سويگەلر. موللا بو فيكىرلە كىتاب يازماقا بوشلادى. نچە يىل كچدى موللا اكى- اوج جىلد كىتاب ننه تىلىچە يازدى.

كىتابلارى كلىتىدى دوست رفيقىركە تاقىتىدى. آمما هنده كۈرددۇ خالق بو كىتابلارقا هئچ محل قومور، هئچ اوللارقا واقمايمور. سانقاي كى، كتىبابلار هاراسئە عقرب كېرمىش، خالق اس بو كىتابلارى كۈرمك و اوللارينگ هاراسىن ھاچماق ھىشەمەيور. حتى، بعضى درس هوقوغولولار بوكىتابلاردا گوللا وارا تزوللار، هايىنگ پس بويىنلارئه اوغلاق تىپەكى سېمىشەين.

موللا ايши نابار يئرچە قفل اوموش، بعضى هوقوغانلار داق موللا يازغولو كىتابلارى خالق يانيچا ياستىلاماقا اوغرادىلار، بلکى بو وسىله لە، موللا و كىتابلارى خالق كۈزۈنده توۋەپەگە اوچاغ خالق ننه تىلىسىن تئزتر اونو توپا غالار.

مولانصرالدين بوللارى كۈرددۇ آمما هامان داق يۈزدە وارمادىي، بو سفر فيكىر ائتىدى كى شايد خالق ننه تىلىچە يازلموش كىتابلارى هوقي بىلمور موندا سارو اوئىنگ كىتابلارىن بەگىنمۇرلار.

موللا هايدى: هاوللو بو لار كى، من اۋزوم كىتابلاريمچاكي، شعرلىرى خالق يئرئە هوقيگەم. فقط خالق قولاق هاسىغا بلکى، بو يۇللا خالقىنگ غيرتىن قىتىق لئىگە، اوچا ننه تىلى تاتىي كاملارقا يورموش تاتلوغ يئكەگە.

بو نىت لە موللا، كىتابچا يازدىقى شعرلىرى چۈگۈر سازى سىلىه هوقدو، ناوارلارقا تولدارى اوچاغ بو ناوارلارى خالق اىيچە تاقىتىدى. آمما هامان داق كۈرددۇ كى، بو جاماعت هئچ قىيمىللەمەدى، بلکى مونىنگ سسەن قولاق ھاسغولو آدادام لار داق خوشانماقلارىن كۈرسىتمەدىلر.

موللا يوووق اون بىش بىل كىچە- كۈندۈز طفرە -تقىلا ائتىدى تا بلکى، ننه تىلى تاتىن كاللارقا و جايىللارقا تاتلانتوروغا، آمما بوشاريقلىغ اومادىي و بو يولچا هيستكئه ائرمەدى. چون اوئىنگ آرزوسو بولارتى كى، خالق اوندا ننه تىلىچە شعر هوقوماقيتىنىڭ كۈرسىتمەدىلر.

مونا كۈره موللا بو ملتىدە او مودو كسىلىدى و او تارىخىدە بويان تاقىي كىتابلارىن و يازدىقىلارىن بولارقا بوروز وئرمەدى.

بىكۈن موللا پئيشنې (پنجىشىنې) بازارچا تولغان نارتى كى، نچە نفر اونا تووش كىلىلىر. اوللاردا بىسى هايدى: موللا خىلى سخت شعر هوقوموشائىن بى دانا بو شعر كىتابلارىندا منه ورە.

موللا هايدى: من شعر هوقوماقيتىنىڭ، مگر من هار او موشام كى، ننه تىلىچە شعر يازىغام و شعر هوقيگەم. لالاجان بو ايشلر هار آدام اليىنده كلىر، من حالا اوناغى هار او مادىقىام.

اوللار هايدى: نا! بولا بو سس كىمىنگ ار؟ مگر سىنىنگ سىسىن داغ ار؟

موللا هايدى بلى بو منوم سسىم ار، آمما اون بىش ييل موندا ايلگر كى سسىم ار، تئمى ياشوم يوققار وارمىش، سسىم تەيشىلمىش. شايد او واخت هارلوقوم زامانىموش، تئمى هارلوقومو درمان شامىشام توبا ائتمىش.

هايدىلار: نه تەي كى، توبا ائتمىشەين؟

موللا هايدى: سىزىنگ جاوانلوقىز وارا !، يادىز چار كى او واخت ،كۈنده بى قىز ھىشئاراتىز، بىكۈن اونو بى كۈن مونو، هنده مونو ساللاتىز، بو بىسى قىز سوراغئە وارراتىز، من دق چون سىزلىرde رسم پس سىزى وارا جايىللوقدا توبا ائتمىش. يانئ سىز ھايدوقىز وارا، نە تىلىچە شعر ھايماق و كىتاب يازماق،چون هارلوق و جايىللوق لا برابر كلىيور، موندا سارو او ايشلرده توبا ائتمىش.

اوللار موللاقا هايدىلار: موللا بىزىم خواھىشتىمىزى قبۇل ائتى بى نچە بىت شعرلىرىنده نە تىلىچە بىزىكە هوقي ، بىزىم يۈزۈمۈزۈ يئركە هاتما!

موللا هايدى: موناغى رى كى ھايئلار «بعضىلىرىنگ آقلى (عقل) ھاغادا كلىر» چۈن كۇ، اوللارىنگ بويونلارئە، اوغلاق تىپەكى سېميشاللر، اونىنگ هوتوندا ھارقاڭلارى آقىل (عقل) لارىندا ايلگرلەميش و عاقىللارى ھاغا قالميساڭ. او زامان كى، مندىچە شور و شوق وارارتى، التماش ائترارتىم كىمسە نە تىلىچە شعركە قولاق ھاسما و هوقوما ھىشە مز ارتى. تئمى كى من نفس دە توشىمۇش، خالق ھاييور نە تىلىچە ھم چالى و ھم دق هوقي!!.

اوللارهايدىلار: موللا آمو، بىز اۋز حاليموزچا داگاڭ فقط مونو بىلى- يوروق كى، سىنىنگ شعرلر يى قولاق ھاسدوقومۇزدا، نە تىلى تاتىي يورە- كىمىزى تاتلانتورو يور، كىچەلر اونو قولاق ھاسماغاڭ او: سوموز يئتمەيور.

موللا هايدى: « نە تىلى تاتلوغ اولور، اگر بى تىلىنگ تاتىن دانىشغولولارئە، تاتلانتورو بىلىيگەين او تىل بىئىنده وارغولوق داغ ار ». اوچاغلان اللرین كۆككە قاوزادى هايدى: «الله جان بو جماعتين بويىنوندا اوغلاق تىپەكىن تمىسلئى تا بى ميزان عاقىللوغ بوشلۇغ ايلگرلەتلەر، عاقىللارىن اۋزلىرىنده ھاغا ساقلاما، منى دق خالقۇم دا ھادورما ! كاللار بىدە هايدىلار: الایامىن (الھيآمين) ! موللا بى يۈرەكىدە كۈلدۈ- يو كاللارقا نە تىلى چە شعر هوقوماقي بوشلادى.

BÄZILÄRİN AKLI HÄĞA'DA KÄLİR

Äli Äsgär Cämrası

Mullā Näsräddîn baluğ'unda köcti vardı bî özgä ba'lukça tir'ri-lik'iyé davam vērdi.

Bī näççä yil ki, bu varup-köçüm'dä käcti, vara-var һalqıŋ bă'zī İsläri, Mullaqa häyli ä'cib vä ağur käldi. Bu ağur İslärdä bīsi bulartı ki, Mullā kördü bu baluğ'ça һalq bībīr'lä danışduķıdaları'yé nänä tili danışuyollar, āmma şadluğ vä ǵämliğ künzlär'çä, yir'illädik'iyé yanı şe'r hoğu' duķ-lar'iyé nänä tili hoğumayollar, bälki özgä tili'çä hoğumuş yir'illor-lar.

Һalqıŋ bu ä'cib işi Mullayn hisabu fikirlästirdi. Munıŋ sâbâbîn bilmäkdä saru näççä hây unuŋ kęçä-kündüzü bī oldu.

Bu fikir Mullayn mēynindä hünmäz'ärti. Bī kün Mullā varmiş'arti hamâmkå, o'da bâna şädi yiril'lämäkä vä uca säs'lä kôkür-ätmäkä. Bu halça bidä yad'iyé tüsdü ki, munıŋ bo'ǵzunda nänä tiliçä şe'r hünayor, häyli damaklandı hamâmda nîmäzan hündü taşgar.

Öz-őziyé haydi: Ä'cäb bar käldi, käräk bī näççä näfär dōst-räfiķ buluğam bu şe'rläri ullahka hołqäm, bälki ul'lar dağ nänä tiliçä şe'rlärkä կavalıǵalar vä bu tilkä hürmät saqléyǵalar.

Mullā vardı bī näççä dōst-räfiķgä nänä tiliçä şe'r hoğudu āmma ullah héç bu şe'rläri bägän'mädir vä bu sözlärkä կulaq hasmaň hişämädirär.

Hätta bă'zī dōst-räfiķlär holundular Mullaqa yapma yapmış haydilar ki: Bîçara Mullā muft'iyé pūl älkä kältmiş yérindä hünmuş hâr o'muš-ar. Sañgay pak işlärimiz mîzân o'muš ki, témi tilimiz can'iyé tüşmüs.

Āmma bu sözläri Mullā bu կulağında aldı ubīsi կulağında hîdi, héç unuŋ fikrin vä tüsänäkîn puzâ'bilmädi. Muna körä Mullā öz-iyé haydi: Nänä tili tatluğ o'lur, män käräk bu tiliq tâtîn cayillar'ka vä danışğularķa tatlanturuğam.

Til ta'tlantur'maķınıŋ bī yolu bular ki, bu baluğ nänä tili ägzunda bī şe'r kitabı yazığam, bälki bala kâllar vä cavanlarunu sävigelär. Mulla bu fikir'lä kitap yazmak'ka boşladı. Näççä yil käçdi Mullā äkki-üç cild kitap nänä tiliçä yazdı.

Kitabları käldi dōst-räfklär'ka tağıtdı. Āmma yändä kördü һalq bu kitablarķa häç mähäl қo'môr vä äs ullahka vaq'mayör. Sañgay ki, kitablar hara'siyé ägräb kîrmış һalq héç bu kitabları körmäk vä ullarıŋ harasîn haçmaň hişämäyör. Hätta bă'zi därs hoğugulular bu kitab'larda gulla vâra tâzollar, hayıŋ pâs boyunlar'iyé oğlaq tipäki sâpmışayn.

Mullā işi nâbâr yêrcä կuf omuş, bă'zī hoğut'ğanlar dağ Mullā yazğulu kitabları һalq yanı'ça yastılama'ka oğra'dilar, bälki bu väsilä'lä Mulla vä kitabları һalqıŋ közündä tüşäpägä, o çag һalq nänä tilisîn têztär unutupaǵa.

Mulla Näsräddîn bu târpânişlări kördü āmma haman dağ yüzdä varmadı, bu sâfâr fikr etdi ki, şayäd һalq nänä tiliçä yazılmış kitabları hoğı-bilmor munda saru unuŋ kitabların bägänmorlar.

Mullā haydi: Havulu bular ki, män ö'züm kitablarım' çaki, şe'rları ḥalq yēr'iye hōkigäm fäkät ḥalq ḳulaḳ hasığa, bāli bu yōlla ḥalqıŋ géyrätin qitiklēy-biligäm, o ca nänä tili tātū kāmlarķa yormuş tārlıq yēkägä.

Bu niyyät'lä Mullā kitab'ça yazdıkı şērları çō'gür sazi sāsi'lä hoḳudu, navarlarķa toldardi o çağlan bu nāvarları ḥalq iççä taḳitdi. Āmma haman daḳ kördü ki, bu camā'ät hēç g̫imillä - mädi, bālki munış säs'iyé ḳulāk hasğulu ādamlar daḳ, ḥoşlanmaq'ların körsätmätilär.

Mullā yovuk ḥnbēş yil kēcä-kündüz, täfrä täkallā ētdi ta bālki, nänä tili tātūn kāllarķa vä ca'yıllarķa tāt'lanturuğa, āmma bo'şā'rıkluğ o'madı vä bu yōlça histäk-iye e'rmädi.

Çün unuŋ ārizusu bul'arti ki, ḥalq unda nänä tiliçä şe'r hoḳumak hişeygä vä u daḳ ḥalqıŋ äğzunda şadluq vä gämliq kün'lärçä, nänä tiliçä şe'rlär vä yirlär e'sitigä.

Muna körä Mullā bu millätdä umudu käsildi vä u tarıhdä bärä taḳı kitabların vä yazdıkların bullarķa buruz vērmädi.

Bī kün Mullā pēyşänbä bazarça tolğan'nartı ki, näççä nāfär una tuş käldilär. Ullarda bīsi haydi: Mullā häyli säh̫t şe'r hoḳumuşayn, bī dana bu şe'r kitabında mänä värä.

Mullā haydi: Män şe'r hoḳu'madıkam iştibah e'torij, mä'gär män hār o'muşam ki, nänä tiliçä şe'r yazıǵam vä şe'r hōkigäm. Lāla can! Bu īşlär hār ādam älindä kälir, män hālā onaǵı hār o'madık-am.

Ullar haydi: Nā! Bula bu säs kimiŋ'är? Mä'gär sāniŋ sāsiŋ da'g-ar?

Mullā haydi: Bä'li bu säs mänüm säsim-är, āmma ḥnbēş yil munda ilgär ki, säsim-är, tēmi yaşum yokkār varmış, säsim tä täyişilmiş. Şay'äd u vaht hār'luķum zamanımış, tēmi hār'luķumu därmən şamışam tō'ba e'tmişäm.

Haydilar: Nā täy ki tō'ba e'tmişäyn?

Mullā haydi: Siziŋ cavanluķız vara. Yadiz-çar ki, u vaht kündä bī g̫iz hiş'e'rärtiz, bī kün munu bī künunu, händä munu sal'lartiz bu bīsi g̫iz soraǵ-iye var'rartiz, män däk çün siz'lärdär'säm päs sizi vara ca'yıllukda tō'ba ētmiş'äm. Yanı siz haydikız vara, nänä tiliçä şe'r haymak vä kitap yazmak, çün hār'luķ vā ca'yıllukla bārabär kāliyor, munda saru u īşlärdä tō'ba ētmiş'äm.

Ullar Mullā'ka haydilar: Mullā bizim ḥahışımızı ḥäbul e'ti, bī näççä bēyt şe'rlarındä nänä tiliçä bizkä hoḳi, bizim yüzümüzü yērkä hatm.

Mullā haydi: Onaǵı-ri ki, hayilar 'bäßilärin akli haǵada kälir' çunkü ullarıŋ boyunlar-iye oğlaq tipäki səpiş'ällär, unuŋ hōtunda harķa'lari, akillarında ilgärlämiş vā akilları haǵa kalmış'ar.

U zaman ki, mändicä şur-u şovk vararti, iltimas e'tär'ärtm, kimsä nänä tiliçä şe'rkä ḳulaḳ hasma vā hoḳuma hişämäz'ärti. Tēmi ki, män näfəsdä tüşmüşäm, ḥalq hayyor nänä tili hām çalı hämdäk hoḳi!!

Ullar haydilar: Mulla āmı, biz öz halımızça dağ'ak, fäkät munu biliyōruķ ki, sänij şe'rläriyä ķulałk hasduķumuzda, nänä tili tātı yüräkimizi tātlanturuyor, kē'çälär una ķulak hasmaǵaķ ūsumuz yēt'mäyor.

Mullā haydi: "Nänä Tili tātlığ o'lur, ä'yär bī tiliŋ tātın danışgulu'siyé tātlanturu biligäyn u til bēyindä varğuluķ da'g-ar". O çağlan ällärin kōkkä gav'zadı haydi: Allah cān bu cämā'atiŋ boynunda oğlałk tipäkîn tämislēy ta bī mīzan ākillus boşluğ ilgärlétälär, ākılların özlärindä hağa saklama. Mäni däk ħalķunda hadurma!

Källar bidä haydilar: İla'yam-min! Mulla bī yüräkdä küldü-yu källarķa nänä tiliçä şe'r hoķumakı boşladı.

BAZILARI GEÇ AKILLANIYOR

(Farsçadan çeviri)

Mina Dolathi Darabadi

Nasrettin Hoca kendi köyünden göç etmiş ve yaşamını başka bir yerde sürdürmeye karar vermiş.

Göçün üzerinden birkaç sene geçmiş ve o bölgedeki insanların yaptıkları bazı işler Hocayı şaşırtmaya başlamış. Bu şaşırtıcı işlerden biri, bölge halkın kendi aralarında ana dillerinde konuşukları hâlde mutlu veya hüzünlü oldukları günlerde ağıt veya şarkı söylemeklerinde ana dilleri yerine başka bir dilde okuyup söylemeleriydi.

Halkın bu şaşırtıcı işleri Hocayı çok düşündürüyormuş. Bu işin sırrını çözmek için aylarca gecesi gündüzü bir olmuş. Bu düşünce Hocanın aklından hiç çıkmamış. Hoca bir gün hamama gitmiş ve orayı tenha bulup şarkı söylemeye başlamış. Hoca, yüksek sesle şarkı söylüyormuş. Birden ağızından çıkanların, ana diline ait bir şarkının sözleri olduğunu fark etmiş. Çok sevinmiş ve işini yarı bırakıp hamamdan çıkmış.

Hoca kendi kendine, 'Belki, birkaç eş dost bulup onlara şiirler okusam, belki onlar da ana dillerindeki şiirlere heveslenir ve kendi dillerine hümet ederler.' dedi.

Bu düşünceyle Hoca birkaç arkadaşının yanına gidip onlara ana dilinde birkaç şiir okudu ama onlar, kendi ana dillerindeki şiirleri beğenmediler ve bu sözlere kulak asmadılar.

Ayrıca birkaç tanıdık ve yoldaş Hocayı, 'Yazık Hoca beleş mal bulmuş da kendisini kaybetmiş; sanki her şeyimiz yolunda da bir tek ana dilimiz kalmış.' diye ayıplamışlar.

Ama bunun gibi laflar Hocanın bir kulağından girip bir kulağından çıkmış ve bu düşünce hiçbir şekilde aklından çıkmayıp ana diline olan sevgisi daha da arttırmış. Bu nedenle Hoca kendi kendine, 'Ana dili tatlıdır, ben bu dilin tatlılığını gençlere ve dil konuşurlarına tattırmalıyım.' 'Gençleri heveslendirmenin bir yolu da onların ana dilinde bir şiir kitabı yazmamadır. Belki böylece gençler ve çocuklar ana dillerini korumaya ilgi gösterirler.' diye düşünmüştür.

Hoca bu düşünceyle şiir kitabı yazmaya başlamış. Bir nice yıl sonra Hoca ana dilinde iki, üç kitap yazmayı başarmış.

Basilan bu kitapları arkadaşları ve tanıdıkları arasında dağıtmış. Ama yine de bu halkın kitaplara bakmadıklarını fark etmiş. Sanki kitapların arasında akrep varmış. Halk bu kitapların sayfalarına bakmayı hiç istememiş. Okumuş bazı insanlar ise, boyunlarında sinek varmış gibi bu kitaplardan kaçıyormuş.

Hocanın işi sıkıntıya düşmüş. Bazı öğretmenler ise halk arasında Hocanın kitaplarını küçümsemiş ve kitaplar halkın gözünden düşün diye kitaplardan alakasız sorunlar çıkartmaya başlamışlar. Böylece halkın kendi ana dilinden soğumasını istiyorlar.

Hoca bunları görmesine rağmen bunlara hiç yüz vermemiş ve belki de halk ana dillerindeki kitapları okuyamıyor ve bu nedenle kitapları beğenmeyorlar diye düşünmüştür.

Hoca, 'Kitapları kendim halka okumalıymım, böylece halk sadece dinler, belki ana dillerinin tatlılığını kavrarlar ve ona ilgi gösterirler.' diye düşünmüştür.

Hoca bu düşünceyle, kitabındaki şiirleri Çegur sazinin eşliğinde söylemeye başlamış, bunları kasetlere kaydetmiş ve halk arasında dağıtmış. Hoca yine de halktan bir ilgi görmemiş. Az sayıda insan bunları dinleseler bile onlardan hoşlandıklarını göstermemiştir.

Hoca on beş yıla yakın gece gündüz demeden ana dilinin tatlılığını gençlere ve çocuklara tattırsın diye çalışmış ama başaramamış, bu yolda istediği sonuca ulaşamamış. Onun arzusu şuymuş: Halk kendi dilinde şiir okusun; mutlu ve hüzünlü günlerinde halkın ağzından ana dillerinden şiirler ve şarkılar işitsin.

O tarihten sonra Hoca halktan umudunu kesmiş ve bir daha kitaplarını halka göstermemiştir.

Bir gün hoca Perşembe pazarında yürüken birkaç kişiye rastlamış. Onlardan biri, 'Bizim ana dilimizdeki şiirleri çok güzel söylemişsin, bu kitaplardan bize verir misin?' demiş.

Hoca, 'Yanılıyorsunuz, ben şiir söylemedim, kendinden geçmiş biri ana dilinde şiir söyleyler, ben kendimden geçmiş miyim? Kardeşim, arsız insan ana dilinde kitap yazar, ben arsız değilim.' demiş.

Onlar 'Hayır biz yanılmıyoruz, bu kimin sesi? Senin sesin değil mi?' demişler.

Hoca, 'Evet, bu benim 15 yıl önceki sesim şimdiki sesim değil, şimdi yaşlanmışım, sesim değişmiş, belki o dönem arsızlık dönemimmış, şimdi arsızlığımı onarıp, tövbe ettim.' demiş.

Onlar 'Nasıl tövbe ettin?' diye sormuş.

Hoca, 'Sizin gençliğiniz gibi, unuttunuz mu? O dönemlerde siz hep evlenmeyi düşünüyordunuz, bir gün bir kızı başka bir gün başka bir kızı istiyordunuz, yine onu bırakıp başka bir kızı takılıyordunuz, ben de sizin cinsinizdenim, sizin gibi yaptıklarımdan tövbe ettim.'

'Gençliğimdeki bazı işlerimden vazgeçtim ve onlardan tövbe ettim, sizin dedığınızda göre ana dilinde şiir yazmak arsızlığı, ben de bundan böyle bu işi bırakıp tövbe ettim.' demiş.

Onlar tekrar, 'Hoca lütfen bizi kıarma, bize ana dilimizde şiirler söyle.' demiş.

Hoca, 'Bazıları geç akıllanıyorlar, çünkü boyunlarında bir sinek var, sinek ısırınca vücudunun yanmasıyla, akılları geride kalıyor, bende ilgi ve sevgi olduğu zamanlar kimse benim yalvarmalarıma kulak asmıyordu, kimse ana diline ilgi göstermiyordu, şimdi benim elden ayaktan düştüğüm dönemde halk benim ana dilimde şiir söyleyip saz çalmamı istiyor.' demiş.

Onlar, 'Hoca amca biz kendimizde değildik, sadece sizin şiirleri dinlediğimizde tüm vücudumuzla ana dilinin tatlılığını hissettiğimizi biliyoruz, geceler bu şiirleri dinlemeden uyuyamıyoruz.' demişler.

Hoca, 'Ana dilinin tatlılığını o dil konuşurlarına tattırabilsek, o dili tatlandırmış oluruz ve o dil hiçbir zaman ölüme gitmez.' demiş, sonra Hoca kollarını gökyüzüne açmış ve 'Allah'ım, bu halkın boynundaki sinekleri ortadan kaldır ki akıl ve vücutları aynı eşitlikte büyüsün ve akılları geride kalmasın ve beni halkımdan ayrı salma.' diye dua etmiş.

Çocuklar hep birlikte 'Âmin.' demiş.

Hoca da içtenlikle gülerek onlara ana dillerinde şiirler okumuş.